

Catalonia - Quo Vadis?

Spanias nest største provins

Krever uavhengighet fra Spania

Hvorfor?

Fordi ...

- De er blitt utsatt for overgrep? - NEI
- Fordi de tror at det er deres demokratiske rettighet.
- MEN: en slik rettighet finnes ikke. Den må forhandles frem.

Hva har skjedd siste halvår?

- 1 oktober 2017 Referendum (ulovlig)
- 27 oktober Uavhengighetserklæring (ensidig)
- 27 oktober Senatet i Madrid opphever selvstyre for Catalonia, avsetter presidenten
- 29 oktober ExPresident Puigdemont i eksil
- 21 desember Regionvalg beordret av Madrid
- Separatistene fikk 47% av stemmene, 50% av plassene i parlamentet (samme som i 2015)

Hva har skjedd tidligere?

Pujol-eraen 1980-2003 Sterk nasjonalist-president **Jordi Pujol**, CiU, lanserte drømmen om selvstendighet, men forsøkte ikke realisere.

Sosialdemokratiske etterfølgere 2003-2010 forsøkte, men klarte ikke realisere drømmen

Artur Mas, CiU, president (2010-2015), endret kursen til krav om full selvstendighet

Mas ble til slutt vraket av venstresosialistene, innkom ukjente **Carles Puigdemont**.

Enkle fakta

- Befolkning 7,5 millioner
- Hovedstad Barcelona, 1,6 mill innb
- 60% bor i byer under 100 000 innb
- Eget språk, likestilt med spansk,
- Catalansk tales av 31%, spansk 55%
- Har aldri vært selvstendig stat

Spansk rettsorden

- Konstitusjonen av 1978 sier at Spania kan ikke deles.
- Konstitusjonen gir alle Spanias nasjonaliteter og regioner rett til selvstyre, og anerkjenner og garanterer alles solidaritet med hverandre.
- Catalonia godkjente konstitusjonen med 95%

Referendum 1978 om Spanias nye konstitusjon

- Catalonia **95% ja**, valgdeltakelse 64,5%.
- **Baskerland 74% ja**, 41% valgdeltakelse

Hva sier folkeretten? (Internasjonal rettsorden)

- **Ensidig** å erklære uavhengighet er rettsstridig
- En folkeavstemning om uavhengighet må ha et tydelig resultat

Artikkel 155 i Spanias konstitusjon

- Opphevelse av selvstyre
- Straks Catalonias uavhengighet var ensidig erklært ble artikkel 155 aktivert av Senatet i Madrid
- Regjeringen hadde støtte av de største partiene.

Har Catalonia forsøkt lovens vei?

Ja, flere ganger:

- 2006 Forslag til nye regionstatutter – Resultat: 14 artikler kjent ukonstitusjonelle.
- 2011 Forslag om ny finansordning. Avslag
- 2011-13 Ønske om forhandlinger "om uavhengighet". Avslag
- 2013 Forslag om referendum i Spanias kongress. Stor debatt, men alle andre comunidades stemte imot.

Hvor sterk er separatismen?

12 regionvalg er avholdt fra 1980 til 2017.

I følgende fire (4) regionvalg fikk separatistpartier over 50% av stemmene (med >50% deltakelse):

1984 – 51%

1992 – 54%

1995 – 50%

2010 – 50%

I resterende 8 regionvalg fikk separatistene mindre enn 50%.

Hvordan skape så store protester?

Organisert av store folkebevegelser:

- ANC (Assemblea Nacional Catalana)
- Omnium Cultural

Mobiliserer i gatene

ANC Assemblea Nacional Catalana (2012)

- 80 000 medlemmer
- Arbeider for catalansk selvstendighet
- Organiserer manifestasjoner

Omnium Cultural (1963)

- 73 000 medlemmer
- Arbeider for catalansk kultur og språk

"Los Jordis"

- Jordi Sanchez, leder for ANC
- Jordi Cuixart, leder for Omnium Cultural

Begge fengslet 17 oktober 2017, "de første".
Hedres/minnes med gul sløyfe/band

Hvilke lovbrudd er påtalt?

- Hemmelige forberedelser til ulovlig referendum i et Strategisk råd, inkl bruk av statens midler
- Passivisering av Catalonias politi Los Mossos, til ikke å gripe inn under referendumet
- Voldelig motstand mot Guardia Civil under innsats mot finansforvaltningen (3 politibiler brent)
- Forberedelse av egen catalansk finansforvaltning
- Organisering av støttekomiteer for "republikken"

Hvor står Catalonia i dag?

- Har ensidig erklært uafhængighed
- Har mindre enn 50% støtte for idéen
- Har mistet selvstyret
- Har ingen regering siden 21 desember